

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เรื่อง “วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบเน้นการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในชุมชนชนบท” เป็นงานวิจัยที่กำหนดเป้าหมายสำคัญ (The ultimate goal) คือ สร้างนวัตกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ ที่สามารถพัฒนาทักษะภาษาอย่างบูรณาการสำหรับชุมชนชนบท

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะภาษาแบบบูรณาการของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้อย่างร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้อย่างร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้อย่างร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่ทำการศึกษาสังเกตและร่วมมือในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้อย่างร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้

ความคาดหวังของงานวิจัย (Research Assumptions)

1. นักเรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติ ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีผลการปฏิบัติที่แสดงพัฒนาการทักษะแบบบูรณาการ
2. นักเรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของการทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนนี้
3. นักเรียนที่ผ่านกระบวนการการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนดังกล่าว
4. ครูผู้สอนที่ทำการศึกษาสังเกตและร่วมมือในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรของงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยประชากรกลุ่มหลัก คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 71 คน ซึ่งแบ่งออกเป็นห้องเรียนแบบละความสามารถ และ ระดับพัฒนาการทางอารมณ์ ประชากรกลุ่มรอง คือ ครูที่เข้าร่วมทำการศึกษาสังเกตและมีส่วนร่วมในการดำเนินการกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวน 2 คน โดยคนหนึ่งสอนวิชาภาษาอังกฤษอีกคนหลังสอบภาษาไทยกับวิชาสายสังคม

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างหลักที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสันทรายหลวง ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ในภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 35 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple-Random Sampling) กับ กลุ่มตัวอย่างรอง เป็นครูโรงเรียนสันทรายหลวงผู้เข้าร่วมสังเกต และมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเสริมต่อการเรียนรู้จำนวน 2 คน ที่ได้มาด้วยวิธีเลือกแบบกำหนดตัวอย่างประชากร (Purposive Sampling)

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคการศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้เวลาในการทดลองครึ่งภาคการศึกษาเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ๆละ 2 ชั่วโมงรวมเป็น 12 ชั่วโมง และใช้เวลาในการทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มหลักก่อนและหลังการทดลองจำนวน 2 ชั่วโมงรวมเป็น 14 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการเรียนแสดงเนื้อหาภาษาอังกฤษ

เนื้อหาภาษาอังกฤษที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาภาษาอังกฤษที่หมวดภาษาอังกฤษ โรงเรียนสันทรายหลวงได้กำหนดไว้เป็นแผนการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ตามสาระการเรียนรู้จากหนังสือเรียน และหนังสือแบบฝึกหัด

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบการปฏิบัติงาน จำนวน 6 แผน สำหรับการทดลองวิจัย 6 สัปดาห์ แต่ละแผนประกอบด้วย องค์ประกอบสำหรับการจัดการเรียนรู้ 4 ประการ คือ

2.1 หัวเรื่อง (Topic) เพื่อการเรียนรู้การสื่อสารข้อมูล เช่น People, Countries, Daily life activities, Time, Weather, Seasons and Months

2.2 สาระภาษาอังกฤษ เช่น คำสั่ง คำขอร้อง การอ่านออกเสียงคำ การอ่านสะกดคำ อ่านบทพูด ความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค

2.3 กิจกรรมการปฏิบัติงาน เช่น การจับคู่ การบอกสี บทบาทสมมุติ กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมคู่ กิจกรรมแก้คำผิด กิจกรรมการเล่นเกมส์ภาษา

2.4 ใบงาน (Task-Sheet) ที่สร้างให้สอดคล้องกับองค์ประกอบข้างต้นทั้ง 3 ประการ

ข้อมูลด้านหัวเรื่อง สาระภาษาอังกฤษได้มาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ หนังสือเรียนกับหนังสือแบบฝึกหัด ส่วนกิจกรรมการปฏิบัติงานนั้นผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากเอกสารด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการ โดยนำมาจัดลำดับและจัดกิจกรรมการปฏิบัติงานหลากหลายกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าวิธีการทำงานของกลุ่มและของตนเอง

3. ใบงาน (Task Sheet) จำนวน 30 ชุด ให้นักเรียนแต่ละคนพยายามปฏิบัติงาน ซึ่งใช้เป็นแหล่งข้อมูลเอกสารสำหรับประกอบการวิเคราะห์การพัฒนาการทักษะภาษาของนักเรียน

4. แบบทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษ สำหรับทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลองวิจัย 1 ชุด เป็นชุดข้อสอบที่ปรับปรุงมาจากข้อสอบมาตรฐาน ชุดที่ 2 ที่จัดทำโดยสำนักกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มพัฒนาการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

5. แบบบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ (Observational Protocol) ซึ่งโครงการวิจัยนี้ เรียกว่า “Learning Diaries” ซึ่งออกแบบเป็นกระดาษเปล่ามีเส้นกั้นหน้าสำหรับเขียนวันที่ทำการบันทึกและมีเส้นกั้นด้านหลังเพื่อเป็นพื้นที่บันทึกปรากฏการณ์ต่างๆ ขณะผู้เรียนดำเนินกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะเป็นสภาพทางกายภาพของสถานที่ บทสนทนาที่สร้างขึ้นมาจากบทสนทนาจริงของประชากร เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ณ ขณะนั้น ซึ่งอาจเป็นความรู้สึก ความประทับใจ ความชื่นชอบ ปัญหาหรือการคาดการณ์ (นอร์คแคนและไบเคลน: 1992 (อ้างใน Creswell: 2003:189) ซึ่งเรียกว่าบันทึกความคิดเห็นตอบสนอง (Reflective Notes)

6. แบบบันทึกความถี่ทักษะภาษา (language skill check – list form) เป็นแบบบันทึกจำนวนทักษะภาษา แต่ละทักษะที่ใช้ในแต่ละชั่วโมงเรียน ทั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้มาจากบันทึกการเรียนรู้

7. ชุดคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจ ของประชากรกลุ่มหลัก เป็นชุดคำถามที่เตรียมไว้สำหรับการสัมภาษณ์ แบบพุดคุย โดยคำถามมีลักษณะสะท้อนความพึงพอใจ

8. ชุดคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจของประชากรกลุ่มรอง จำนวน 1 ชุด โดยตั้งประเด็นว่าชอบหรือไม่ชอบเพราะอะไร โดยพัฒนาชุดคำถามมาจากชุดคำถามวัดความพึงพอใจที่ผ่านการใช้วัดมาแล้วจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เป็นจำนวน 25 ข้อ

9. ผู้วิจัยมีความเชื่อเช่นเดียวกับนักวิชาการหลายท่านว่าตัวผู้วิจัยคือเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลที่สำคัญอันดับแรก สำคัญกว่าเครื่องมือที่ไม่มีชีวิตใดๆ (“The researcher is

the primary instrument in data collection rather than some inanimate mechanism” (Eisner, 1991 ; Frankel & Wallen,1990 ; Cuba, 1985; Merrian,1988)อ้างอิงใน Creswell: 2003:198)

วิธีดำเนินการทดลอง

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมา 1 ห้อง จากจำนวน 2 ห้อง
2. ทำการทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษก่อนทำการทดลอง
3. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหลักโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน จำนวน 6 แผนใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนจำนวน 12 ชั่วโมง ในระหว่างการทดลองผู้วิจัยประเมินพัฒนาการทักษะภาษาของผู้เรียน โดยใช้ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และบันทึกการเรียนรู้ (Learning Diaries) ที่บันทึกการใช้ภาษา
4. ทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลัก หลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ในการทดสอบก่อนการทดลอง
5. ทำการสัมภาษณ์ด้านความพึงพอใจของประชากรกลุ่มหลักต่อการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้
6. ทำการสัมภาษณ์ด้านความพึงพอใจของประชากรกลุ่มรองต่อการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้
7. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

การจัดข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาพัฒนาการทักษะภาษาแบบบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกกลุ่มข้อมูลแล้วแสดงเป็นตารางการใช้ทักษะภาษา
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านภาษาอังกฤษของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ T-test แบบ paired sample
3. ศึกษาความพึงพอใจของประชากรกลุ่มตัวอย่างหลัก โดยการสัมภาษณ์แบบพูดคุย
4. ศึกษาความพึงพอใจของประชากรกลุ่มตัวอย่างรอง โดยการสัมภาษณ์แบบพูดคุย

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) มีพัฒนาการทักษะภาษาแบบบูรณาการ ซึ่งแสดงโดย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรม การใช้ภาษาขณะปฏิบัติงาน (Task) ตามแผนงาน 6 แผน ที่บันทึกแบบบันทึกข้อมูล (LearningDiaries)พร้อมกับผลคะแนนการตรวจสอบ ตัวชี้แนะด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักงาน วิชาการ และมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกระบวนการการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) มีความพึงพอใจต่อการได้รับการจัดการเรียนด้วย กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ซึ่งแสดงผลด้วยข้อมูลการสัมภาษณ์และการประเมินผลกิจกรรมการเรียน และใบงาน (Task sheets)

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูที่ร่วมศึกษาสังเกตและร่วมทำการทดลองมีความพึงพอใจต่อกระบวนการ จัดการเรียนรู้นี้ ซึ่งแสดงโดยพหุการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ

อภิปรายผล

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) ที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการ ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสันทรายหลวง ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งสามารถนำผลมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1.1 นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน(Task-based Learning) ที่ ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) มีคะแนนจากการทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง สอดคล้องกับที่ Stahl (1995:1) (อ้างใน Browns & Rogers ;2009:84) ที่กล่าวมีรายงานการวิจัยว่าการ เรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) แสดงผลคะแนนการทดสอบของนักเรียนสูงขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นมีทักษะด้านคิดทางสังคมเพิ่มมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา สาระวิชาที่เรียน เพิ่มสูงขึ้นมากและมีพัฒนาการทางทักษะมากเพิ่มขึ้น ผลของการคำนวณค่าทาง สถิติดังกล่าว เพิ่มความเชื่อถือได้ให้กับข้อมูลเชิงพรรณนาความที่แสดงผลการศึกษาพัฒนาการ ทักษะภาษาว่า มีการพัฒนาทักษะภาษาอย่างบูรณาการของนักเรียนที่ได้รับการจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่ทำการทดลองในงานวิจัยนี้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจาก

1.2 การจัดกระบวนการเรียนแบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task –based Learning) มี คุณลักษณะสำคัญคือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้และเรียนรู้ภาษาในสถานการณ์จริง จากการทำ กิจกรรมการเรียน ภาษาที่ผู้เรียนใช้นั้นเป็นภาษาสำหรับการสื่อสารตามระดับความสามารถทาง ภาษา กล่าวคือเป็นภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อความหมายโดยไม่เน้นความถูกต้อง ด้านรูปแบบหรือ กฎไวยากรณ์ของภาษา ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) จะสามารถเพิ่มระดับความสามารถในการพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการของตนเอง ด้วยกระบวนการการเรียนรู้จากฐานความรู้ 2 ฐาน คือ งานปฏิบัติจากหนังสือเรียนและหนังสือ แบบฝึกหัดตามกำหนดเดิมของหมวดภาษาอังกฤษ โรงเรียนสันทรายหลวง ส่วนฐานความรู้ที่ 2 คือ งานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติซึ่งมีสร้างสัมพันธ์กับฐานที่ 1 เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นก่อนปฏิบัติงาน (Pre-task Activities)เป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อม เบื้องต้น ในด้านภาษาและกระบวนการทำงาน กิจกรรมที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมการใช้ ภาษาในการพูด-คุย สนทนา เล่นเกมส์ เช่น จับคู่คำศัพท์ จัดหมู่คำศัพท์ การค้นหาคำตอบจากภาพ เพื่อฝึกให้นักเรียนทำกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษพร้อมๆ กับการ อ่านและการเขียน จากนั้นนักเรียนจะร่วมกันปฏิบัติงานที่ได้รับการมอบหมาย โดยทำแบบฝึกหัด ตามบริบทของหนังสือหนังสือเรียน ในช่วงแรกของการทดลอง คือชั่วโมงลำดับที่ 1-4 นักเรียน

ปฏิเสธการปฏิบัติงาน โดยให้เหตุผลว่า “ไม่รู้ทำอะไร” และไม่ฟังการอธิบาย โดยเฉพาะเมื่อครูพูดภาษาอังกฤษ เช่น Look, Listen เป็นต้น มีนักเรียน เพียง 3 คนที่ฟังคำอธิบาย แต่ก็ทำงานไม่ได้ ให้เหตุผลว่าอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ (เนื่องจากสะกดคำไม่ได้) และไม่ทราบว่าคำศัพท์มีตัวสะกดอย่างไรบ้าง ดังนั้นในชั่วโมงแรกจึงไม่ได้งาน อนึ่งการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนที่ 2 ต่อจากการใช้ตำราเรียน แต่ผ่านไปในแต่ละชั่วโมงเรียน ปรากฏว่ามีการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ โดยการใช้คำภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ในขณะที่สนทนากัน มีการอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการมากขึ้น แต่ยังคงเป็นเพียงระดับ คำในภาษาอังกฤษ แต่ในระยะตั้งแต่ชั่วโมงที่ 5 เป็นต้นไป มีพัฒนาการทักษะภาษาอย่างบูรณาการมากขึ้นโดยลำดับจากการเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ให้เด็กของครูทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษขึ้น โดยเฉพาะการตอบรับและตอบปฏิเสธ เป็นที่สังเกตว่าประโยคภาษาอังกฤษที่นักเรียนทุกคนใช้อย่างคล่องแคล่ว และเป็นธรรมชาติ โดยใช้ระดับเสียงสูงต่ำในประโยค (Intonation) มีการสบตาครูขณะพูดคือประโยค “May I go out, please?” ซึ่งเมื่อมีการตอบอนุญาต นักเรียนจะพูดตอบว่า “Thank you” ถ้าครูตอบปฏิเสธ นักเรียนก็สามารถเข้าใจได้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Task Cycle) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยเริ่มทำการศึกษาค้นคว้าว่าต้องปฏิบัติงานอะไร ในช่วงแรกของขั้นตอนการปฏิบัติงาน ถ้าผู้เรียนไม่รู้ว่าจะต้องทำงานอะไร ผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ประสานความร่วมมือกับเพื่อนในกลุ่มเพื่อหาคำตอบสมาชิกกลุ่มจะร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) เนื่องจากครูจะพยายามหลีกเลี่ยงการเป็นผู้บอกขั้นตอนแต่เป็นผู้สร้าง กระบวนการเรียนรู้แบบเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) ด้วยการชี้แนะหรือเสนอเท่าที่จำเป็นในระดับที่ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติงานในระดับต่อไปได้ โดยสังเกตจากท่าทางตอบรับ-ตอบปฏิเสธ และผู้เรียนยังอาศัยการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ไปกับเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถสูงกว่า (Advanced Peers) หรือกับครู (Brown: 2001:47) โดยทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำ (Oxford: 1997:444) อ้างอิงใน Brown: 2001:47) ในขณะที่ปฏิบัติงานผู้เรียนยังสามารถปรับเปลี่ยน กระบวนการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อความสำเร็จของงานของตน ด้วยกระบวนการทำงานกลุ่ม ผู้มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยเหลือผู้ที่มีความสามารถน้อยกว่า ขณะที่ผู้มีความสามารถน้อยกว่าก็จะพยายามทำงานของตนให้สำเร็จ ดังที่ ออซิมต์และคาร์แกน (1992) (อ้างใน Brown & Rogers:2009:84) กล่าวว่า “...ผู้เรียนจะรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและได้รับการผลักดันให้เกิดการเรียนรู้กับผู้อื่น” เมื่องานของกลุ่มดำเนินการเสร็จสิ้น นักเรียนจะเริ่มทำชิ้นงานของตนให้เสร็จสมบูรณ์ แล้วส่งอาจารย์ ก็จะได้รับการงานชิ้นต่อไป จนหมดเวลาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ งาน

ที่ผู้เรียนทำส่งเป็นชิ้นงานของตนเอง ซึ่งจะได้รับการตรวจผลงาน ซึ่งผู้ตรวจคือผู้วิจัยพบว่างานชิ้นแรกๆนักเรียนไม่สามารถเขียนได้ แม้ผ่านกระบวนการเรียนรู้มาด้วยการทำกลุ่ม

ข้อสังเกตประการหนึ่งในการขั้นตอนปฏิบัติงาน ในช่วงระยะ 7-12 ชั่วโมงนักเรียนจะเขียน ไม่ส่งเสียงดังแต่มุ่งมั่นอยู่กับงาน

ขั้นเน้นรูปแบบภาษา (Language Focus)ตามทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาแบบเน้นการปฏิบัติงาน ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วเพื่อสื่อความหมายที่ต้องการในขณะที่ปฏิบัติงาน ลำดับต่อจากนั้นเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะเข้าสู่การเรียนรู้โดยการเรียนรู้รูปแบบของภาษา คือผู้เรียนจะเรียนรู้ความถูกต้องของรูปแบบของภาษาและโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษา โดยผู้สอนจะทำหน้าที่ร่วมในการวิเคราะห์ตัวอย่างภาษาว่าถูก-ไม่ถูกอย่างไร และนักเรียนก็อาจจะจดบันทึกสาระที่ตนเองสนใจได้ จากนั้นก็จะเป็นการฝึกทักษะให้ถูกต้อง โดยอาจจะนำการปรับปรุงแก้ไขชิ้นงานของตนเองให้สมบูรณ์และถูกต้อง ในลำดับต่อไปผู้เรียนอาจจะนำภาษาที่ตนเรียนรู้แล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นการปฏิบัติจริง โดยจะใช้ทักษะภาษาพร้อมกันทุกทักษะ หรือใช้ทักษะใดทักษะหนึ่งเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านจุดอ่อนของตนสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้เรียนยังมีความสามารถรับรู้ความหมาย ชนิดของภาษา เช่นการเขียนตัวอักษรระหว่าง d – b ที่แตกต่างกัน ผู้เรียนยังคงไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ผลของการทดลองบ่งชี้ว่า นักเรียนเริ่มมีการเรียนรู้เข้าใจได้ด้วยตนเอง (internalization) ถึงการใช้ภาษาอังกฤษ เชื่อกันสื่อสารพบว่า มีประโยค 3 ประโยคที่นักเรียนใช้ได้อย่างธรรมชาติ เป็น “authentic language” คือ ประโยคต่อไปนี้
May I go out? May I go to the toilet? May I go to drink water?

กระบวนการเรียนรู้ด้วยขั้นตอนดังกล่าว เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงผ่านทางกิจกรรมการใช้ทักษะภาษาอย่างหลากหลายได้ ซึ่งนอกจากจะให้โอกาสนักเรียนได้พัฒนาทักษะภาษาอย่างบูรณาการ ยังให้โอกาสนักเรียนได้เพิ่มพูนระดับความสามารถทางภาษา และสร้างประสบการณ์การใช้ภาษาที่เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการสร้างความชำนาญในการใช้ภาษา (Fluency) ของผู้เรียน ซึ่งเป็นส่วนที่ขาดหายไปของการเรียนภาษาในชุมชนชนบท ทั้งนี้ นักเรียนประชากรกลุ่มทดลองมีผลประเมินงาน (Task) ซึ่งแสดงความถูกต้องและประณีตโดยลำดับตั้งแต่งานชิ้นแรก

1.2 เนื้อหาที่ใช้งานทดลองแม้ว่าจะจะเป็นเนื้อหาที่ได้มาจากตำราเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด แต่เนื้อหาเป็นเนื้อหาที่มีส่วนใกล้เคียงกับกิจกรรมในชีวิตของนักเรียน เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน รับประทานอาหารเข้า ไปโรงเรียน เข้านอน แต่ขณะเดียวกันก็มีกิจกรรมหรือสาระการเรียนรู้ ที่เชื่อมต่อกับโลกภายนอก เช่น ความรู้เกี่ยวกับ ประเทศ ชนชาติ สัญชาติ หรือ สาระการเรียนรู้ที่บอกความเหมือน ความต่างเมื่อผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบตามความเป็นจริงในชีวิตของ

ผู้เรียน เช่น ถูกรื้อถอน ถูค้อนขว้าง ถูฉุน ถูโบว์ไม่ร่วง ทำให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปด้วยความสนุกสนาน ส่งผลให้ผู้เรียนทำการสร้างงานของตนเองอย่างประณีตและรวดเร็ว

1.3 บรรยากาศในการเรียนไม่เคร่งเครียด มีการโอภาปราศรัย มีการให้ความช่วยเหลือมีการตักเตือนให้เร่งรัดในการทำงาน ผู้วิจัยสังเกตว่านักเรียนภายในกลุ่มจะเรียนรู้ที่จะถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และต่างมานะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย เป็นพฤติกรรมที่สื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ตนเองได้รับ

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีความพึงพอใจต่อการประเมินงาน (Task) ของผู้เรียนพบว่า นักเรียนจำนวน 99% ทำงานด้วยกันและต่างมีการพัฒนาการในการสร้างสรรค์งาน และสิ่งที่น่าสนใจเป็นเรื่องยินดีอย่างยิ่ง คือ เด็กพิเศษทุกคนมีพัฒนาการทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ มีผลการเรียนทั้งนี้ เป็นผลเนื่องมาจากมีผลการเรียนที่พัฒนาขึ้น ยังมีคนเดียวที่ไม่มีผลการพัฒนาการ

2.1 กระบวนการการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และครูกับนักเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน จากข้อมูลสัมภาษณ์ยังทำให้ทราบว่านักเรียนเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขขึ้นเพราะสามารถทำการบ้านเองได้ บางคนบอกว่าได้ช่วยน้องชั้นป.2 ทำการบ้านได้ด้วย

2.2 ความสำเร็จในการทำงาน และผลคะแนนที่ได้รับจากการประเมินชิ้นงาน เป็นตัวบ่งชี้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่าตนเองสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองได้ จึงเป็นการเพิ่มพูนกำลังใจ ซึ่งก่อให้เกิดการพยายามสร้างทักษะและความชำนาญการใช้ภาษาของนักเรียน ซึ่งนักวิชาการในแวดวงการศึกษาการสอนภาษาเชื่อว่าความพึงพอใจหรือเจตคติด้านบวกกับความสำเร็จในการเรียนภาษามีความสัมพันธ์กัน

3. ครูผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์จัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว โดยให้ความคิดเห็นว่า เด็กพิเศษในห้องมีปฏิบัติงาน (task-based learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (cooperative learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (scaffolding learning) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่สามารถพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการของนักเรียนซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการเรียน-การสอนภาษาอังกฤษในชุมชนชนบทของประเทศไทยได้ในระดับที่น่าพอใจและทำให้

ประเมินได้ว่าจะเป็นนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยและสาระวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม “ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญอันดับแรก คือ ครู ถ้าวิธีสอนนั้นๆ สอดคล้องกับความเชื่อของครูๆ ก็จะมุ่งมั่นและบากบั่นในการทำการสอน ส่วนองค์ประกอบสำคัญประการที่สองก็คือ นักเรียน ถ้านักเรียนเองมองเห็นว่า ความต้องการ ความสนใจ และความชอบของตน ได้รับการตอบสนองจากการสอนของครู นักเรียนก็จะมุ่งมั่นขยันเรียน จะมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานของตน และพยายามสร้างผลงานของตนให้ดีที่สุด” (Brown and Rodgers (2001:191)

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

1. ระยะเวลาในการทดลองมีจำนวนลดลงจากแผนการทำวิจัยเดิมที่ๆ ได้รับอนุมัติ เนื่องจากอุปสรรคด้านกิจกรรมของโรงเรียน กับขั้นตอนในการอนุญาตให้ลงพื้นที่เพื่อทำการทดลองของนักวิจัย

2. งานวิจัยนี้ไม่สามารถใช้เครื่องวัดทัศนคติได้ เนื่องจากโครงการวิจัยจัดเตรียมกระบวนการและเครื่องมือสำหรับการทำงานขั้นพื้นฐาน ทำให้เกิดการเบี่ยงเบนของนักเรียนขณะเรียน ส่งผลให้ขาดข้อมูลเชิงประจักษ์บางส่วน

3. กลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการใช้ภาษาพูดเพื่อการสื่อสารเป็นหลัก ตามกรอบการเรียนการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ก็ไม่สามารถพัฒนาทักษะการพูดคุยภาษาอังกฤษได้ เนื่องจาก นักเรียนขาดทักษะภาษาอื่นมาเป็นส่วนของการวิเคราะห์และการฝึก ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาโดยธรรมชาติของมนุษย์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

1.1 การพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการ มีกระบวนการที่ซับซ้อนยุ่งยากหรือไม่ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้อย่างไรในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนชนบท คำตอบขึ้นอยู่กับความเข้าใจ ความหมายของการพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการกับความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องทุกคน ถ้าความเข้าใจของทุกคนตรงกัน และความคาดหวังเป็นความคาดหวังที่ควรมีสำหรับนักเรียนในชุมชนชนบท ซึ่งแตกต่างจากความคาดหวังที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติ การพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการมีความเป็นไปได้อย่างแน่นอน

1.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียน และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ได้กับสถานการณ์การเรียน (Learning setting) ได้ทุกสถานการณ์แต่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในสถานการณ์การเรียนภาษาต่างประเทศที่การใช้ภาษาต่างประเทศนั้น ๆ ไม่มี ณ ที่ใดในชีวิตประจำวันของนักเรียนนอกจากห้องเรียน และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อชั้นเรียนที่ประกอบด้วยนักเรียนคละความสามารถกับชั้นเรียนที่มีเด็กพิเศษหรือเด็กที่มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์แตกต่างจากเด็กวัยเดียวกัน เพราะเพื่อน ๆ ช่วยเขาคิด ช่วยแนะนำ และช่วยกำกับพฤติกรรม โดยไม่ต้องใช้ระบบลงโทษ

1.3 งาน (Task) และ ชิ้นงาน (Task sheets) ควรมีความหลากหลาย และชิ้นงาน (Task sheets) 1 ชิ้นควรปรับประยุกต์ให้นักเรียนได้ใช้สร้างงานได้หลาย ๆ รูปแบบ ความเข้าใจต่อชิ้นงาน และลักษณะงานจะเป็น “ความรู้ต้นทุน” ให้ผู้เรียนใช้สร้างความรู้ใหม่ และถ้าเป็นงานด้านภาษาที่จะทำให้เกิดซ้ำของภาษาในชีวิตของผู้เรียน การได้รู้ ได้เห็น ได้ยิน และได้สัมผัส (เขียน) บ่อย ๆ ผู้เรียนก็จะสามารถฝึกเขียน “คำ” หรือ “ความ” นั้นได้เร็วขึ้น ไม่สร้างความทุกข์ยากในการเรียนสิ่งที่ไม่รู้ตลอดเวลา

1.4 ข้อเสนอแนะประการสำคัญ ก็คือ ไม่ควรกีดกันการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยการแก้สิ่งที่นักเรียนใช้ผิดให้ถูกต้องตลอดเวลา ขอมรับความพยายามสื่อสารของนักเรียนอย่างเข้าใจ ถ้าเป็นความจำเป็นต้องแก้ให้ถูก ก็ใช้วิธีที่ไม่ทำให้เกิดความอับอาย เพราะจะทำให้ให้นักเรียนไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษในที่สาธารณะอีก เคนดี้ กล่าววว่า “การเรียนภาษาอังกฤษไม่ใช่เรื่องยาก แต่การใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนยากที่สุด”

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยโดยอาศัยรูปแบบการวิจัยลักษณะนี้กับนักเรียนในระดับประถมและมัธยมศึกษาเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอน นอกจากนั้นนักเรียนจะได้รับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน

2.2 ควรทำการวิจัยโดยอาศัยรูปแบบการวิจัยลักษณะนี้กับนักเรียนในระดับประถมและมัธยมศึกษาในระดับเดียวกัน โรงเรียนอื่นอีก 3-4 โรงเรียน เพื่อให้เกิดเป็นกลุ่มการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Cluster of task-based learning) เพื่อแลกเปลี่ยนการคิดทำกิจกรรม อุปกรณ์ และประสบการณ์

2.3 ควรใช้เวลาในการทดลอง 1 ภาคการศึกษา เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเชื่อถือได้
อย่างชัดเจน

2.4 ควรทำการวิจัยด้วยกลุ่มทำงาน (Team work) เพื่อการบันทึกข้อมูลใน observation
protocol ได้รับการตรวจสอบจากการบันทึกอีกชุดหนึ่ง

2.5 ถ้าใช้เครื่องมือบันทึกวิดีโอทัศน์ หรือ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ใดๆ ต้องระวัง
เบี่ยงเบนการสนใจของนักเรียน